

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie obwinionego **X. Y.** prokuratora Prokuratury Rejonowej w [...],
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2026 r., bez udziału stron,

- zażalenia obwinionego na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 14 kwietnia 2025 r., o odmowie **X. Y.** przywrócenia terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 12 marca 2025 r. w przedmiocie odmowy wyznaczenia obrońcy z urzędu oraz odmowy zawieszenia postępowania,
- zażalenia obwinionego na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 12 marca 2025 r. o odmowie uwzględnienia wniosków obwinionego **X. Y.** o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w postępowaniu dyscyplinarnym oraz zawieszenia postępowania dyscyplinarnego w sprawie o sygn. [...].

postanowił:

1. **utrzymać w mocy** postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 14 kwietnia 2025 r., o odmowie **X. Y.** przywrócenia terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 12 marca 2025 r. w przedmiocie odmowy wyznaczenia obrońcy z urzędu oraz odmowy zawieszenia postępowania;

2. **pozostawić bez rozpoznania**, jako bez przedmiotowe, zażalenie z dnia 20 marca 2025 r. na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 12 marca 2025 r., sygn. akt [...] o odmowie uwzględnienia wniosków obwinionego X. Y. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w postępowaniu dyscyplinarnym oraz zawieszenia postępowania dyscyplinarnego w sprawie o sygn. [...].

UZASADNIENIE

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, wydanym na rozprawie, **postanowieniem z dnia 12 marca 2025 r., sygn. akt [...], odmówił** uwzględnienia wniosków obwinionego X. Y. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w postępowaniu dyscyplinarnym oraz zawieszenia postępowania dyscyplinarnego w sprawie.

Zażalenie na powyższe wniosł w dniu 20 marca 2025 r. (data stempla pocztowego) obwiniony X. Y. zaskarżając je w całości i zarzucając *błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na uznaniu, że materiał dowodowy zebrany w sprawie prowadzonej przed Sądem Dyscyplinarnym przy Prokuratorze Generalnym wobec obwinionego prokuratora X. Y. nie daje podstaw do wyznaczenia obrońcy z urzędu w postępowaniu dyscyplinarnym oraz zawieszenia postępowania dyscyplinarnego w tej sprawie z uwagi na długotrwałą przeszkodę uniemożliwiającą prowadzenia postępowania, podczas gdy prawidłowa analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego co miało wpływ na treść wydanego postanowienia.*

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu skarżący wniosł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez wyznaczenie obrońcy z urzędu w postępowaniu dyscyplinarnym i zawieszenie tego postępowania, przekazanie zażalenia w celu jego rozpoznania do innego składu Sądu Dyscyplinarnego przy

Prokuratorze Generalnym, ewentualnie przekazanie zażalenia w celu jego rozpoznania do Sądu Najwyższego jako właściwemu.

Wnioskiem z dnia 25 marca 2025 r. obwiniony wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym w Warszawie z dnia 12 marca 2025 r.

Zastępca Przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym **zarządzeniem z dnia 26 marca 2025 r. odmówił przyjęcia zażalenia** wskazując, że środek odwoławczy wnosi się w terminie 7 dni od daty doręczenia/ogłoszenia postanowienia. Jak wynika ze stempla pocztowego, obwiniony nadał zażalenie na postanowienie z dnia 12 marca 2025 r., w dniu 20 marca 2025 r., a więc po upływie 7 dniowego terminu. Wobec powyższego należało odmówić przyjęcia środka odwoławczego.

Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2025 r. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym odmówił X. Y. przywrócenia terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 12 marca 2025 r. w przedmiocie odmowy wyznaczenia obrońcy z urzędu oraz odmowy zawieszenia postępowania.

Zażalenie na zarządzenie odmawiające przyjęcia zażalenia złożył w dniu 23 kwietnia 2025 r. obwiniony X. Y., zarzucając:

- *obrazę przepisu postępowania art. 429 § 1 k.p.k. w zw. art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze polegającą na nieprawidłowym jego zastosowaniu co w konsekwencji doprowadziło do niezasadnego przyjęcia, że zażalenie złożone zostało po terminie co miało wpływ na treść wydanego zarządzenia,*
- *obrazę przepisu postępowania art. 429 § 2 k.p.k. oraz art. 466 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze polegającą na nieprawidłowym zastosowaniu tych przepisów co w konsekwencji doprowadziło do błędnego pouczenia obwinionego o możliwości złożenia zażalenia do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, co miało wpływ na treść wydanego zarządzenia.*

Podnosząc tak sformułowane zarzuty obwiniony wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenia Zastępcy Przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym poprzez przyjęcie do rozpoznania zażalenia z dnia 20 marca 2025 r., ewentualnie o jego uchylenie z uwagi na podniesione błędy proceduralne w pouczeniu obwinionego o środku odwoławczym oraz rozpoznanie zażalenia przez sąd pierwszej instancji.

Zażalenie na postanowienie odmawiające przywrócenia terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 12 marca 2025 r., wniósł w dniu 7 maja 2025 r. X. Y. zaskarżając je w całości, zarzucając:

- *obrazę przepisu postępowania art. 7 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze polegającą na dowolnej a nie swobodnej ocenie przeprowadzonych w sprawie dowodów, dowolnym ustaleniu, że do wiadomości publicznej podano informację o zmianie godzin funkcjonowania placówki pocztowej - niezgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego co doprowadziło do nieprawidłowych wniosków i co miało wpływ na treść orzeczenia,*
- *błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia w wyniku naruszenia reguł rządzących swobodną oceną dowodów – „błąd dowolności” polegający na przyjęciu że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania że niedotrzymanie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 12 marca 2025r. w przedmiocie odmowy wyznaczenia obrońcy z urzędu oraz odmowy zawieszenia postępowania nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych podczas gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do odmiennego wniosku co miało wpływ na treść orzeczenia.*

Na podstawie takich zarzutów obwiniony wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 12 marca 2025 r. Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym w przedmiocie odmowy wyznaczenia obrońcy z urzędu oraz odmowy

zawieszenia postępowania, gdyż utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie na postanowienie z 14 kwietnia 2025 r. odmawiające przywrócenia terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 12 marca 2025 r., w przedmiocie odmowy wyznaczenia obrońcy z urzędu oraz odmowy zawieszenia postępowania nie jest zasadne.

Należy przypomnieć, iż warunkiem formalnym wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k., jest po pierwsze, wykazanie, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, po drugie, złożenie tego wniosku w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiła dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie, a trzecim warunkiem formalnym jest złożenie pisma procesowego, co do którego strona uchybiła terminowi, a które powinna złożyć wcześniej. Przyczyną niezależną od strony jest taka okoliczność, której strona nie mogła usunąć i dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1997 r., sygn. akt V KZ 28/97, Prok. i Pr. 1997, nr 6, poz. 9). Za takie przyczyny mogą być więc uznane jedynie okoliczności, na które wnioskujący nie miał żadnego wpływu.

Warunek taki nie został jednak spełniony w realiach niniejszej sprawy. Należy zauważyć, że obwiniony był obecny podczas ogłoszenia postanowienia z dnia 12 marca 2025 r. o odmowie uwzględnienia wniosków o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w postępowaniu dyscyplinarnym oraz zawieszenia postępowania dyscyplinarnego w sprawie. Został także pouczone o prawie i terminie złożenia środka odwoławczego, a zatem od tego dnia dysponował wiedzą o treści zapadłej decyzji w sprawie jego wniosków. Przeszkody uniemożliwiającej wniesienie zażalenia w terminie nie mogło stanowić skrócone godziny pracy placówki Poczty Polskiej w W., przy [...] do godziny do 21:30. Trudno bowiem uznać, że opóźnienie w nadaniu przesyłki z środkiem zaskarżenia nastąpiło bez winy strony. Fakt skrócenia godzin funkcjonowania placówki Poczty Polskiej do godziny 21:30 był

powszechnie znany już od 10 marca 2025 r., a to że obwiniony dowiedział się o tym fakcie dopiero po dotarciu na miejsce nie może być uznane za okoliczność usprawiedliwiającą. Co więcej, obwiniony jak twierdzi, sprawdził w Internecie godziny urzędowania placówki, jednakże nie przedstawił żadnego dowodu świadczącego o tym, że w istocie informacja tam podana była błędna oraz na jakim portalu dokonał tego sprawdzenia.

Rację zatem należy przyznać Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym, że strona ma pełne prawo do dokonania określonej czynności procesowej nawet w ostatnim dniu terminu zawitego, niemniej jednak musi wziąć pod uwagę, że wiąże się to z dużym ryzykiem braku jej dokonania. Już na marginesie dodać należy, że ową przesyłkę obwiniony mógł nadać także za pośrednictwem innego operatora pocztowego. W pobliżu siedziby Poczty Polskiej dostępne były również inne całodobowe punkty nadania przesyłek.

Wobec powyższego postanowienie z dnia 14 kwietnia 2025 r. należało utrzymać w mocy, gdyż obwiniony nie wykazał, że niedotrzymanie przez niego terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych.

Mając powyższe na uwadze konieczne jest wskazanie, że utrzymanie w mocy postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 14 kwietnia 2025 r. o odmowie przywrócenia terminu do złożenia środka odwoławczego, spowodowało konieczność pozostawienia bez rozpoznania zażalenia obwinionego na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 12 marca 2025 r., jako bezprzedmiotowego.

Podkreślić należy, że obwiniony jest prokuratorem, a więc osobą, która winna znać obowiązujące podstawowe w tym zakresie przepisy procedury karnej, odpowiednio stosowane w postępowaniu dyscyplinarnym, poprzez odesłanie z art. 171 pkt 1 ustawy prawo o prokuraturze.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[M. T.]

[r.g.]